

Kuopion kaupunki

Yksikkö

Käsittelijä

Päivämäärä

Asianro

Julkinen

Vaikutusten ennakoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa

Pääkirjaston sunnuntain aukioloajan lopettaminen 1.1.2025

[Valmistelijan nimi]

[Lisää tähän valmisteluryhmä, jos arviointi on tehty ryhmässä]

Merkkien selitykset

- ++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus
- + Lyhytaikainen myönteinen vaikutus
- o Neutraali vaikutus
- Lyhytaikainen kielteinen vaikutus
- Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus

Päätöksen vaikutus

Strategiavaikutukset			
Kuopion strategia: Kuopio 2030 strategia			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Hyvinvoiva ja yhteisöllinen <ul style="list-style-type: none"> • Elinympäristö ja osallisuus • Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot • Elinikäinen oppiminen, työ ja toimeentulo • Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen 	-	Pääkirjaston sunnuntaiden aukioloajan lopettaminen vaikuttaa osaltaan kuntalaisten mahdollisuuksiin vapaa-ajan mielekkääseen tekemiseen ja kokemiseen. Sunnuntain aukioloaika aloitettiin noin kolme vuotta sitten 1.9.2021, joten tämä ei ole ollut vielä kovin pitkä käytäntö. Asiakkaita ohjataan vaihtoehtoisesti asioimaan pääkirjastossa lauantaisin ja kaupunkialueellaisijaitsevien Jynkän ja Puijonlaakson lähikirjastojen palvelujen piiriin. Nämä kirjastot toimivat viikonloppuisin omatoimiratkaisujen avulla, ja näihin on pääsy kirjastokortin ja pin-koodin avulla sunnuntaisinkin klo 7-18.
2	Elinvoimainen ja kasvava <ul style="list-style-type: none"> • Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyyssympäristö • Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys • Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus • Kasvava matkailu ja vetovoimaiset tapahtumat • Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta 	o	

Kuopion kaupunki

Yksikkö

Käsittelijä

Päivämäärä

Asianro

Julkinen

3	Ilmasto- ja resurssiviisas <ul style="list-style-type: none"> • Kiertotalous ja resurssiviisaus • Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne • Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja luontokadon torjunta • Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky 	0	
4	Uudistuva ja yhdessä tekevä <ul style="list-style-type: none"> • Sujuva ja uudistuva toiminta • Uudistuva johtaminen • Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö • Kestävä talous 	+	Pääkirjaston sunnuntaiden aukioloajan lopettaminen perustuu kaupungin tasapainotusohjelmaan ja päätös turvaa osaltaan kestävä taloutta. Sunnuntain aukioloajan lopettaminen vähentää henkilöstökuluja noin 20 000 euroa ja vuokrakuluja siivouksen osalta noin 10 000 euroa vuodessa.
	Poikkileikkaavat tavoitteet: <ul style="list-style-type: none"> • Digitaalisuus, kumppanuus, kansainvälisyys 		
Johtopäätös ja perustelut: Pääkirjaston sunnuntain aukioloajan lopettaminen heikentää palvelutasoa, mutta toteuttaa kaupungin talouden tasapainotusohjelmaa ja on kirjattu siellä toimenpiteeksi. Tasapainotusohjelman toimenpiteet ovat välttämättömiä kaupungin talouden parantamiseksi. Palvelutason heikennystä lievennetään ohjaamalla kuntalaisia sunnuntain osalta kaupunkialueen omatoimikirjastojen palveluihin tai käyttämään pääkirjaston palveluja esimerkiksi lauantaisin.			

Vaikutukset ihmisiin (Päätösten sosiaaliset ja terveysvaikutukset eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.)

Mihin väestöryhmiin päätöksellä on vaikutuksia:
 Merkitse rastilla ikäryhmät: Kaikki_x__ Lapset_x__ Nuoret_x__ Aikuiset_x__ Ikääntyneet_x__
 Kohdistuuko päätös jonkin tiettyyn väestöryhmään Ei, Kyllä, mihin _____

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Palvelujen saatavuuteen ja yhdenvertaisuuteen, sekä laatuun (esimerkiksi koulutus, kulttuuri ja liikunta jne.)	-	Pääkirjaston sunnuntaiden aukioloajan lopettaminen vaikuttaa osaltaan kuntalaisten palvelujen saatavuuteen. Sunnuntain aukioloaika aloitettiin noin kolme vuotta sitten 1.9.2021, joten tämä ei ole ollut vielä kovin pitkä käytäntö. Tänä aikana sunnuntaisin on ollut muihin viikonpäiviin verrattuna vähiten kävijöitä ja ensilainoja. Vuoden 2023 aikana pääkirjaston sunnuntaiden keskimääräinen

Kuopion kaupunki

Yksikkö

Käsittelijä

Päivämäärä

Asianro

Julkinen

			päiväkohtainen kävijämäärä vuonna 2023 oli 647 käyntiä päivässä, kun kaikkien päivien keskimääräinen päiväkohtainen kävijämäärä on ollut 1926 kävijää päivässä. Ensilainojen suhteen vastaavat luvut ovat 559 sunnuntaisin ja 1161 muina päivinä. Vuoden 2024 aikana sunnuntaiden kävijä- ja lainausmäärät ovat hieman kasvaneet verrattuna muihin päiviin, mutta ovat yhä huomattavasti alhaisempia kuin muina päivinä. Kirjastopalveluja on kuitenkin sunnuntaisinkin saatavilla esimerkiksi kaupunkialueella sijaitsevilla Jynkän ja Puijonlaakson lähikirjastoissa. Nämä kirjastot toimivat viikonloppuisin, myös sunnuntaisin klo 7-18, omatoimiratkaisujen avulla. Pääkirjastolla on myös varsin laajat aukioloajat muutoin ma-to klo 8-19, pe klo 8-16 ja la klo 10-16.
2	Sosiaaliseen elinympäristöön (esimerkiksi ihmissuhteisiin, syrjintään, yhteisöllisyyteen, yhteisölliseen, kulttuuriseen tai hengelliseen osallistumiseen)	0	
3	Elintapoihin (esimerkiksi ruokavalioon, päihteiden käyttöön, liikuntaan, virkistämiseen, riskikäyttäytymiseen)	0	
4	Terveysteen (fyysinen, psyykinen, sosiaalinen)	0	
5	Osallistumiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)	0	
6	Väestöryhmien toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)	0	
7	Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon, kuten sukupuolten välinen tasa-arvo sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen	0	
<p>Johtopäätös ja perustelut</p> <p>Pääkirjaston sunnuntaiden aukioloajan lopettaminen vaikuttaa osaltaan kuntalaisten palvelujen satavuuteen. Sunnuntain aukioloaika on ollut voimassa kolmisen vuotta ja sinä aikana sunnuntaisin on ollut muihin viikonpäiviin verrattuna vähiten kävijöitä ja ensilainoja – noin puolet kaikkien päivien keskimääräisistä kävijä- ja ensilainaluvuista. Kirjastopalveluja on jatkossakin sunnuntaisinkin saatavilla esimerkiksi kaupunkialueella sijaitsevilla Jynkän ja Puijonlaakson lähikirjastoissa omatoimiratkaisujen kautta. Myös pääkirjastolle jää varsin laajat aukioloajat.</p>			

Kuopion kaupunki

Yksikkö

Käsittelijä

Päivämäärä

Asianro

Julkinen

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon (Vaikutukset, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttämisen muutoksesta tai toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikenneratkaisuista.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Fyysiseen elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)	o	
2	Maaperään, vesistön ja luonnon monimuotoisuuteen	o	
3	Kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja varautumiseen	o	
4	Luonnonvarojen käyttöön, jätteiden määrään ja haitallisuuteen sekä kierrätysasteeseen	o	
5	Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuri-perintöön	o	
6	Rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen	o	
Johtopäätös ja perustelut Neutraali vaikutus.			

Vaikutukset kunnan talouteen ja henkilöstöön			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen jne.)	o	
2	Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)	+	Pääkirjaston sunnuntaiden aukioloajan lopettaminen perustuu kaupungin tasapainotusohjelmaan ja päätös turvaa osaltaan kunnan taloutta. Sunnuntain aukioloajan lopettaminen vähentää henkilöstökuluja noin 20 000 euroa ja vuokratuloja siivouksen osalta noin 10 000 euroa vuodessa.
3	Tuloksellisuuteen, tuottavuuteen ja toimintatapoihin	+	Sunnuntaiden asiakasryhmät ohjataan käyttämään kaupunkialueen omatoimikirjastoja tai hyödyntämään pääkirjaston muita aukioloaikoja. Tavoitteena on, että kävijämäärät ja lainamäärät eivät laske, vaan toiminta saadaan tätä kautta tuloksellisemmaksi ja tuottavammaksi.

Kuopion kaupunki

Yksikkö

Käsittelijä

Päivämäärä

Asianro

Julkinen

Johtopäätös ja perustelut

Pääkirjaston sunnuntain aukioloajan lopettaminen vaikuttaa kunnan talouteen positiivisesti. Kuntalaiset ohjataan käyttämään vaihtoehtoisia kirjastopalveluja, jolloin myös kirjastopalvelujen tuloksellisuus ja tuottavuus paranevat.

Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikenne- ja palveluista tai kunnan talouspolitiikasta.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Edistää yritystoiminnan edellytyksiä paikkakunnalla / parantaa yritysten toimintaympäristöä	o	
2	Yritystoiminnan monipuolistumiseen, markkinarakenteeseen ja liiketoimintaan	o	
3	Työpaikkojen muodostumiseen	o	
4	Yritysten kehittämiseen	o	
5	Yritysten työvoiman saantiin	o	
6	Yritysten tavara- ja työpaikkaliikenteeseen	o	
7	Yritysten asiakasvirtaan	o	
8	Yritysten osallistumiseen julkisiin hankintoihin	o	

Johtopäätökset ja perustelut

Neutraali vaikutus

Täydentävien arviointien toteuttaminen

Onko päätöksestä tehty:

- Laajempi lapsivaikutusten arviointi: Ei
- Tiedonhallintalain mukainen muutosvaikutusten arviointi: Ei
- Maaseutuvaikutusten arviointi: Ei
- Muu vaikutusten arviointi: Ei

Onko päätöksestä tehty vaihtoehtotarkasteluja: Kyllä. Mitä?

Päätöksestä ei ole tehty laajempaa lapsivaikutusten arviointia, koska sillä ei ole laajoja tai ristiriitaisia vaikutuksia lapsiin ja päätös ei koske erityisesti lasten kannalta merkityksellistä asiaa. Osana vaikutusten arviointia kuitenkin tarkasteltiin sunnuntaiden lainamäärien jakautumista lasten ja aikuisten lainoihin. Vertailukohtana tässä oli kaikkien päivien kävijä- ja lainamäärien jakautuminen lasten ja aikuisten suhteen. Vuoden 2024 aikana (tammi-syyskuu) tuntikohtaisiksi ensilainojen lukumääräksi tuli sunnuntaisin 105 lainaa/tunti, lauantaisin 169 lainaa/tunti, perjantaisin 114 lainaa/tunti ja ma-to 118 lainaa/tunti. Lasten- ja nuortenosastolla tuntikohtaisiksi ensilainojen lukumääräksi tuli sunnuntaisin 43 lainaa/tunti, lauantaisin 67 lainaa/tunti, perjantaisin 33 lainaa/tunti ja ma-to 34 lainaa/tunti. Koska kirjasto on avoin ja maksuton, kävijämäärät kirjautuvat laskuriin ilman kävijän profiloimista tiettyyn ikäryhmään.

Kuopion kaupunki

Yksikkö

Käsittelijä

Päivämäärä

Asianro

Julkinen

Pääkirjaston palvelut jäävät kuitenkin yhä edelleenkin kaikille kuntalaisille varsin laajoina käyttöön maanantaista lauantaisin. Lisäksi omatoimikirjastojen palvelut täydentävät kirjastopalvelujen saatavuutta myös sunnuntaisin. Omatoimikirjastoja on Kuopiossa kahdeksan, joista kaksi sijaitsee kaupunkialueella.